

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwiecień, miesięcznie 1,50 zł z odniesieniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsięwzięcia, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, środek i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Środa, Zyty
Czwartek, Piotra m.
Piątek, Katarzyny Sen.

Dziś wschód słońca o godz. 4,38 zach. 7,18
Jutro „ „ „ 4,36 „ 7,20
Dziś „ księżyc „ 7,48 „ 5,17

Nr. 49

Wąbrzeźno, czwartek 29 kwietnia 1926 r.

Rok VI

Nowe Rapallo

„W sobotę dnia 24 b. m. został podpisany traktat gwarancyjny pomiędzy rządem Rzeszy a rządem Unji Sowieckich...”

Oto wiadomość, jaka nadeszła z Berlina!.. Krótka... węzłowata a jednakże jakaż dobitna!! Jakgdyby jakaś potęga nieznaną wstrząsnęła podwalinami pokoju!.. Zadygotwały w dziwnym łęku serca połowy mieszkańców starej Europy ze snu zbudzone jakimś niejasnym przeżuciem niedalekich klęsk i ponownych męczarni!.. Zatrzęsły się zaledwie z krwi obmyte złociste orły Francji... i śnieżnobiałe, nasz polski ptak — symbol nastroszył jasne pióra, na nowe gotów boje. Niemcy sawarły traktat z Rosją! Krwiożercze dwa tygrysy nie zniosły długiej rozłąki!.. Jak przed stu przeszło laty zjednoczył ich i dzisiaj również nieujarzmiony instykt zaborecy!.. Krew pradziadowska, krew dziedziczna Wilhelmów i Fryderyków, Bismarków i Murawjowów, Hurków i Paskiewiczów — po latach tylu znów się odezwiała w żyłach z bolszewickich katów i z republikańskich holdowników odwiecznego krzyżactwa!.. Potomkowie nadreńskich „raubritterów” wyciągnęli skrawioną prawicę ku niemniej krwawym katom bolszewickim!.. Na wieczny sojusz tyraństwa. Na pohybel Francji i Polsce!.. Niech żyje przemoc i wojna!.. Siła przed prawem!.. Na pohybel — słabszym!.. Odwieczne hasła krzyżactwa i krwiożerczy instykt Iwanów Groźnych znów się dziś sprzysięgły, postanawiając między sobą zagładę Polski i zdrugotanie potęgi francuskiej!..

A Polska milczy!.. Cóż z tego, że dwie potęgi zaborecze znów wytyżają

swe siły w imię odwiecznej niewiasty!.. Cóż z tego że nanowo, jak legendarny miecz Damoklesa zawisła nad nami groźba zniszczenia i niewoli!.. Cóż z tego! Polska się musi klócić! Polska musi w dalszym ciągu wytwarzać w łonie swoim przesilenia, gabinetowe niesnaski, sejmowe klótnie i awantury, międzypartyjne walki!.. Polska musi i nadal protegować u siebie korupcję i nierobstwo, kradzieże i samowolę, bezład i nierząd!.. A że od wschodu i od zachodu nadciąga groza śmierci i zagłady!.. Cóż to obchodzi naszych awanturników partyjnych?.. Polska ich zdaniem — istnieje tylko dlatego, aby się w niej można klócić i awanturować!.. Aby ją można okradać spokojnie i wiedzieć ku przepaści!.. A reszta!.. Furda, mości dobrodzieju!.. Byleby kieszenie panów krzyżaczy i pseudodziałaczy zawsze były pełne — i byleby władza zawesała w ich rękach zostawała!..

A na zachodzie gromadzą się chmury!.. A z dalekiego wschodu nadciąga groza zatyra!.. Wróg czai się u granic — a Polska klóci się nadal!..

Czas już najwyższy, doprawdy zaprzestać tych klótni!.. Czas już najwyższy, abyśmy wreszcie ocknęli się ze snu i nieco przytomniej spojrzeli we świat!.. Chwila obecna wymaga wytyżenia ostatnich bodaj sił dla ratowania zagrożonej wolności!.. Toż tam o miedzę od nas nieledwie jednoczą się znów przeciw nam najpotężniejsza dwa wraże mocarstwa, z pod których władzy z takim olbrzymim nakładem krwi i wysiłków zaledwie zdolaliśmy się wydobyć!.. A u nas klótnie trwają!.. A u nas nadużycia i ko-

rupcja, klótnie i przesilenia w imię wszechwładnego partyjniactwa wciąż jeszcze się panoszą!!! Siły wciąż jeszcze marnuje się na próżno na bezmyślną walkę sejmową, na okradanie się wzajemnie z honoru i czci i na samolubne podleganie jednych przeciwko drugim!.. Nielad i bezład pochwyliły w swe szpony wszechwładnie całe nasze życie społeczno-polityczne!.. Jesteśmy w przededniu walk decydujących a nikt nie jeszcze dotychczas nie zrobił, aby do walki tej się przygotować, umocnić, zapewnić sobie zwycięstwo!.. Nikt z nas dotychczas nie zastanowił się jeszcze jak katastrofalnym w skutkach okazać się może dla nas to zjednoczenie się Rzeszy z Bolszewją w imię zakłady wszystkiego, co polskie!.. A czas już na to najwyższy!..

Raz już, więc wreszcie zarzućmy dotychczasowe niesnaski!.. Wyzbądźmy się klótni i partyjniactwa, raz już nakoniec zaprowadźmy u siebie ład jakis i rząd bo czas nie czeka!.. I stać się może, jeśli się nie zdołamy dość wcześniej opatrzyć że w chwili decydującej, gdy będziemy zmuszeni wszystkie swe siły wytyżyć przeciw potężnym i zorganizowanym wrogom — staniami wówczas bezradni, skłócenie niezdolni oprzeć się wrażej nawale!.. I nie pora będzie dopiero wtedy jednoczyć się i organizować gdy trzeba będzie waleczyć i bytu swego bronić do ostatniego oddechu i ostatniej kropli krwi!..

Do tej decydującej walki przygotowywać musimy się dzisiaj, natychmiast. A przedewszystkiem natychmiast rozpocząć swój czyn twórczy swą pracą nad zjednoczeniem i organizacją.

Bo już niedługo — może być zapóźno!!!
J. K.

skup Okoniewski entuzjastycznie witany na dworcu. Po wysłuchaniu hymnu narodowego i przemówienia powitalnego, wygłoszonego przez ks. kan. Rogackiego — biskup - nominat odjechał do kurji.

Dnia następnego — w niedzielę od świtu niemal do katedry pelplińskiej zaczęły napływać tłumy. O godzinie 8-iej przed katedrą zebrały się towarzystwa i organizacje, straża ogniowa i bractwa, sokoli i wojacy... O 8 45 przybył do Pelplina delegat rządu p. wojewoda Wachowiak wśród okazałej asyzy — oraz generałowie Ładoś i Skierski w gronie oficerów. Zaś o godzinie 9-iej przystąpiono do właściwych uroczystości.

Nominat - ks. biskup Okoniewski w okazałej procesji podprowadzony został do wielkiego ołtarza — gdzie mistrz konsekracji ks. biskup Nowowiejski odczytał bulę nominacyjną Ojca Świętego — odebrał od nominata przysięgę wierności wobec Stolicy Apostolskiej. Mszę świętą celebrował ks. biskup Nowowiejski i biskup Okoniewski — zaś po odprawieniu Ofiary Świętej przez cały czas śpiewania Litanji do Wszystkich Świętych nominat leżał krzyżem przed ołtarzem.

Potem dopiero — po odprawieniu odpowiednich modłów — przystąpiono do właściwego aktu konsekracji, który polega na namaszczeniu rąk i głowy konsekrowanego biskupa krzyżem świętym. Z tą chwilą ks. Okoniewski został biskupem!!!

Po namaszczeniu — ks. biskup Nowowiejski, pobłogosławiwszy pierścień i pastorał dwa widoczne godła władzy biskupiej — wręczył je nominatowi, a równocześnie niemal przedstawiciele ziemi pomorskiej wręczyli Mu dwie porcje świece, ehleb i wino. Po „Ite missa est” i po błogosławieństwie konsekranta i nominata — procesja obeszła katedrę dokoła — wśród powszechnego entuzjazmu i w nader podniosłym nastroju.

Ceremonję właściwą zakończono odśpiewaniem „Te Deum laudamus” i trzykrotnem: „Ad multos annos” — odśpiewaniem przez biskupa elekta.

Po nabożeństwie — księża biskupi udali się do mieszkania ks. regensa seminarjum na skromny posiłek przy czem alumni seminarjum zgotowali ks. biskupowi Okoniewskiemu gorącą owację.

Tymczasem na placu i przyległych ulicach zebrane towarzystwa i organizacje szykowały się do uroczystego pochodu, który też rozpoczął się natychmiast po ukazaniu się nominata w towarzystwie duchowieństwa. Przeszło 4000 par przemaszowało przed nowomianowanym biskupem przy akompanjamentie orkiestry 65 pułku pochylając w pokłonach sztandary. Defilada trwała przeszło godzinę zanim wszystkie pary zdążyły przejść i mileczący hold oddać swemu nowemu Pasterzowi.

We wzruszających słowach dał poznać przewielebny nominat, jak głęboko odczuł te hołdy, będące wyrażeniem religijno-patriotycznego ducha całego społeczeństwa... Okrzyk: „niech żyje Pomorze” rzucony przez ks. biskupa Okoniewskiego entuzjastycznie podchwycony przez tłumy tysięcznym echem obiegł ziemię całą dając wyraz przywiązaniu ludu do tej prawiecznej macierzy pomorskiej. I długo długo brzmiały w uszach zebranych twarde a mocne słowa odśpiewanej w powszechnym uniesieniu „Roty”!.. Jasnym było dla wszystkich, że nie są to jeno bezmyślnie powtarzane słowa ale że w istocie pomorskie dzieci nie dadzą ziemi skąd ich ród i nie zapomną ojców swoich mowy!..

Po defiladzie udał się ksiądz biskup Okoniewski do swego mieszkania, gdzie przez godzinę prawie odbierał życzenia władz i delegacji. Pierwsze życzenia złożył nominatowi p. wojewoda Wachowiak, występujący w imieniu Rządu i własnym, i składając ks. Okoniewskiemu jako dar od siebie pięknie i artystycznie wykonany krzyż, dzieło art. rzeźb. Zelka. Następnie złożyli swe życzenia p. komisarz Strassburger, p. prezes Ruszczyński, Starosta dr. Wybicki, insp. Wróblewski oraz delegacje towarzystw i miast pomorskich. W imieniu magistratu m. Wąbrzeźna składał życzenia p. Bialecki rada magistracki, następnie w imieniu Związku Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej na Pomorzu ks. kanonik Zynda złożył

Uroczystości konsekracyjne w Pelplinie

Pierwszy od 80 lat biskup polak w Pelplinie. — Przybycie p. Wojewody i generalcji pomorskiej. — Ks. biskup Nowowiejski konsekruje. — Błogosławieństwo biskupów. — Defilada 8,000 członków Towarzystw i organizacyj. — „Niech żyje Pomorze.” — „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród.” — Składanie życzeń. — Ksiądz Zynda wręcza nominatowi adres imieniem Młodzieży Wąbrzeskiej. — Radca mag. Bialecki składa życzenia w imieniu m. Wąbrzeźna. — Depesze ze wszystkich stron świata. — Przemówienie p. Wojewody Pomorskiego. —

Od roku 1850 t. j. od śmierci ostatniego biskupa chełmińskiego polaka ks. Anstazego Sedleczka diecezję naszą opanował wybitny prąd germanizacyjny. Niemcy nie chcieli za żadną cenę dopuścić, aby kiedykolwiek polak miał objąć tę tak ważną dla naszego życia duchowego placówkę. Dopiero rok 1926 sprowadził przelom:

Stolica Apostolska zrozumiała konieczność obsadzenia polaka na stanowisku biskupa chełmińskiego — i woli życzliwego nam Ojca Świętego stało się zadość: Zastępstwo Pasterza naszej diecezji objął ks. biskup koadjutor Stanisław Okoniewski.

W dniu 25 kwietnia odbyła się w Pelplinie uroczysta konsekracja nowo-mianowanego biskupa przy moralnym współdziałaniu całego Pomorza a nawet całej Polski katolickiej; gdyż niezależnie od swego charakteru księcielnego uroczystość konsekracyjna była potężną manifestacją uczuć narodowych i patriotycznych: W dniu tym, bowiem polskość przez tyle lat gnębiona i usuwana na plan dalszy zatrzymowała nakoniec w całej swojej potędze!..

Już od soboty tłumy ludu wiernego zaczęły się zjeżdżać do Pelplina. W dniu tym przybył również ks. bi-

Urządowe wiadomości
miasta
Wąbrzeźna.

ODPIS

Starosta Wąbrzeski
L. dz. 3417 II.

Rozporządzenie Policyjne
dotyczące zakazu sprzedaży napojów
alkoholowych.

Na podstawie art. 7. punkt h. ustęp II ustawy z dnia 23. IV. 1920 r. w brzmieniu ustalonym art. 7 punkt e. ustęp II rozporządzenia z dnia 20 IV. 1922 r. (Dz. U. Nr. 35, poz. 299). **zakazuje sprzedawanie lub podawanie napojów alkoholowych w powiecie wąbrzeskim w czasie od godz. 12 (południe) dnia 30 kwietnia 1926 r. do godz. 12 dnia 4 maja 1926 r.**

Wszelkie wykroczenia przeciw niniejszemu rozporządzeniu karane będą według ustawy z dnia 23 IV. 1920 r. Dz. U. Nr. 37 poz. 210 dot. sprzedaży napojów alkoholowych.

Wąbrzeźno, dnia 27 kwietnia 1926 r.
Starosta.

(—) wz. Dembski, str. sekr. powiatowy

Urząd Policyjny

L. dz. 7250/26.II. B. 2.

Powyzsze rozp. policyjne Pana Starosty podaje do publicznej wiadomości i ścisłego przestrzegania zawiadomieniem że wszelkie wykroczenia rozporządzenia policyjnego, karać będą z całą pełnią przysługującą mi środków karnych,

Wąbrzeźno, dnia 28. IV. 1926 r.

Urząd Policyjny.

SCHWARZ - Burmistrz.

Od środy, dnia 28 kwietnia br. rozpoczyna się

komunikacja autobusowa

Wąbrzeźno - Radzyn - Grudziądz

Plan jazdy:

przed południem		
odjazd 700	Wąbrzeźno	1330 przyj.
przyj. 730	Radzyn	1245 przyj.
przyj. 900	Grudziądz	12 odjazd
po południu		
odjazd 1415	Wąbrzeźno	przyj. 2100
przyj. 1445	Radzyn	przyj. 2030
przyj. 1545	Grudziądz	odj. 1930

Warsztat mechaniczny dla samochodów, szkoła szoferów

Japs i Juskiński

Tel. 117

Tel. 117

Zarządzenie

weterynaryjno-policyjne dotyczące
wściekłości.

Na podstawie §§ 18 i następných ustawy o chorobach zaraźliwych u zwierząt z dnia 26. IV. 1909 r. (Dz. Ust. Rz. Niem. str. 519) zarządzam co następuje:

§ 1.

Wszystkie psy w obrębie następujących miejscowości: Wąbrzeźno, Myśliwiec, Wałycz, Czystochleb, Nielub, Łabędź, Cymbark i Rozgart nie wyłączając psów pasterskich i myśliwskich, **naależy trzymać na uwięzi.** W czasie strzeżenia bydła na pastwisku i podczas polowania psy pasterskie i myśliwskie **mogą być bez smyczy i kagańca.**

§ 2.

Trzymaniu na uwięzi równa się puścić na wolność psa zaopatrzonego w kagańiec i prowadzonego na smyczy.

§ 3.

Psy napotkane na wolności bez kagańca i smyczy **będą ubite.**

§ 4.

Wywóz psów z obwodu zagrożonego bez osobnego pozwolenia jest niedozwolony.

§ 5.

Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje aż do odwołania.

§ 6.

Przekroczenia niniejszego zarządzenia podlegają karze **więzienia do dwóch lat lub grzywnie do 3,000 zł,** w myśl §§ 74 - 77 ustawy o chorobach zakaźnych u zwierząt z dnia 26 czerwca 1909 r. (Dz. Ustawy Rzeczy Niem. str. 519) i art. 1 ustawy z dnia 18 marca 1921 w przedmiocie zmiany przepisów o wymiarze grzywny, nawiązek i wynagrodnego w b. Dz. Pr. (Dz. Ust. Rz. P. 1921. str. 396).

Wąbrzeźno, dnia 20 kwietnia 1926 r.

Starosta

Powyzsze zarządzenie podaje do publicznej wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Wąbrzeźno, dnia 27 kwietnia 1926 r.

Urząd Policyjny

(—) Schwarz, burmistrz.

Przetarg przymusowy.

Dnia 30 kwietnia 1926 r. o godz. 10-jej przed poł. sprzedawac będę najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką **na cegielni u p. F. Sand'ta w Wąbrzeźnie**

100,000 cegieł

Głowczewski, Komornik sądowy,
Wąbrzeźno.

Młyn Parowy w Ryńsku

po całkowitem przebudowaniu według najnowszych wymagań techniki

jest znów w ruchu

Zapewnia skorą i rzetelną obsługę

Koło Podoficerów Rezerwy

Z. Z. Rzeczypospolitej Polskiej w Wąbrzeźnie

urządza

Ku uczczeniu rocznicy bitwy pod Raclawicami w niedzielę, dnia 2 maja 1926 r. w sali p. Kaczyńskiego (hotel „Dwór Wąbrzeski“)

przedstawienie amatorskie

Odegrana będzie znana narodowa sztuka teatralna w 5 aktach

Kościuszkó

pod Raclawicami

Występuje około 70 osób

CENY MIEJSC: Rezerwowe miejsce 3,00 zł, I-sze miejsce 2,50 zł, II-gie miejsce i łoża 1,50, wstęp na salę 1 zł

Bilety poprzednio nabyć można w księg. p. Wojteckiego Rynek — Reżyserja znajduje się w dobrych rękach

Początek punktualnie o godzinie 8-mej wieczorem

— Otwarcie kasy o godzinie 7-mej wieczorem —

po przedstawieniu tańce

Spodziewamy się że Szanowna Publiczność z Wąbrzeźna i okolicy skorzysta z okazji ujrzenia na scenie dotychczas w Wąbrzeźnie nie widzianej sztuki teatralnej

Generalna próba odbędzie się w sobotę d. 1 maja o godz. 8 w. wstęp od doros. 1 zł od dzieci 30 gr

Palenie tytoniu podczas przedstawienia wzbronione.

O liczny udział prosi

ZARZĄD.

Tanie

Zakaski

w hotelu pod Białym Orłem

na gorąco i zimno

codziennie za 60 groszy

<p>na gorąco: sztuka mięsa Noga Gulasz Mózdżek</p>	<p>o każdej porze</p> <p>na zimno: w galarecie węgorz kotlet pasztet kiszka swojsk. wyr.</p>
--	--

Znacznie niższe ceny

Wódek i piw dobrze pielęgnowanych pierwszorzędných znanych firm poleca

tel. 5. Fr. Szymański Rynek

Kupię lub wydzierżawię w Wąbrzeźnie

dom z 1-2

morgiem ogrodu

Oferty proszę składać w adm. Gł. Wąbrzeskiego

Pokój

z całym utrzymaniem do wynajęcia od 1 maja ul. Kopernika 13.

Uczeń

z lepszym wykształceniem do interesu żelazna i zbożowego potrzebny natychmiast

Pom. Stow. Roln.-Handl. WĄBRZEŹNO ul. Grudziądzka.

Przeprowadziłem się z Wąbrzeźna do TORUNIA ul. Szeroka 23.

Nowy gabinet otwieram z dnem 1. V. 1926 r. Skoniecki dentysta

Poniżej podajemy dla wygody tych wszystkich, którzy chcieliby „Głos Wąbrzeski“ z Wąbrzeźna zamówić sobie na pocztę już z odnośnieniem do domu, 2 kwity, jeden na miesiąc maj, drugi na 2 miesiące, tj. maj i czerwiec. Odpowiedni

kwit należy wyciąć, wypełnić i oddać, albo listonoszowi, albo na pocztę **przed 25 marca rb.** Tylko wówczas każdy prenumerator pewnym być może, że poczta z dniem 1 kwietnia r. b. punktualnie mu „Głos Wąbrzeski“ do domu przez

listonosza dostarczy. Ktoby się spóźnił, naraża się na to, że pierwszych egzemplarzy w maju na czas nie dostanie.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety.

Kwit dwumiesięczny na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	miesiąc maj	1,50	0,19	1,69

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na dwa miesiące maj i czerwiec	3,00	0,36	3,36

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie poczty:

Pokwitowanie poczty.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

, dnia